

Baggrundsnotat om geologiske værdier

1) Lovgivning/krav og overordnet planlægning

- **Planloven**

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi (§ 11a, stk. 1, nr. 17)

- **Forslag til Fingerplan 2013**

Ingen mål mv. vedr. geologiske interesser

- **Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2013**

Mål:

Det er et mål, at landskaber og kystlandskaber med forskellige geologiske formationer og særlig geologisk værdi sikres.

Naturstyrelsen har i samarbejde med De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) udarbejdet et landsdækkende kort over værdifulde geologiske områder. Det er et mål at sikre de Nationale Geologiske Interesseområder samt de 99 nationale interesser i kystlandskabet.

I Danmark er der udpeget et antal GeoSites, som indgår i et netværk af særlig betydningsfulde europæiske geologiske områder af videnskabelig betydning. Hovedparten af disse indgår i Nationale Geologiske Interesseområder.

Krav:

8.2.1 Kommuneplanerne skal indeholde retningslinjer til sikring af overordnede geologiske bevaringsværdier. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 16.

Landskaber med særlige karakteristiske geologiske formationer, der illustrerer landets geologiske udvikling og processer, har stor betydning for oplevelsen og forståelsen af det danske landskabs dannelse. De karakteristiske geologiske formationer har også stor betydning for forskning, undervisning og sammenhæng til befolkningens natur- og landskabsforståelse og skal sikres ved kommunens retningslinjer.

8.2.2 Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge skal sikres. Bemærkningerne til L571, § 11a, stk. 1, nr. 16.

8.2.3 Værdifulde geologiske kystprofiler skal bevares. Bemærkningerne til L571, § 11a, stk. 1, nr. 16.

Retningslinjerne i kommuneplanerne for de nationale geologiske interesser skal sikre, at kommunerne administrerer for at sikre og beskytte disse udpegninger. De nationale geologiske interesseområder må ikke forringes ved at de sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller lignende.

GeoSites har international videnskabelig betydning, hvorfor disse beskyttelsesmæssigt kan sidestilles med nationale geologiske interesseområder.

For at sikre de geologiske interesser, som gennemskæres af en kommunegrænse, er det vigtigt at kommunerne samarbejder på tværs af de administrative grænser.

- **Regional udviklingsplan 2012**

Intet direkte vedr. geologiske interesser. Der er et ønske om mere fokus på kvaliteten af de rekreative områder. Herunder kan formidlingen af geologiske værdier indtænkes.

- **Råstofplan 2012**

Råstofplanen udlægger graveområder samt interesseområder for råstofudvinding.

Råstofplanen forholder sig ikke direkte til de geologiske interesser i kommuneplanmæssig forstand, men råstofudvinding giver mulighed for at opleve geologiske profiler.

2) Udpegningsgrundlag

Kp2010

3) Opfølgning fra Udviklingsstrategi 2012 og evt politikker

Ingen

4) Eksisterende kommunale planer

Kp 2010

5) Behov for ændring af kommuneplanen

Der foreslås ikke ændringer i forbindelse med denne kommuneplan, men i forbindelse med en plan for Vasby Graveområde skal bevarelsen af de geologiske interesser indtænkes.

6) Forslag til evt ny hovedstruktur, nye planrammer/retningslinier, kort

Ingen

7) Koordinering/samarbejde på området med andre kommuner

Da der ikke lægges op til ændringer i udpegningen af geologiske værdier er der ikke behov for koordinering med andre kommuner

8) Evt. andre interessenter

Ingen

9) Information om evt. kommende sektorplaner, som der skal følges op på

Ingen

10) Huske til næste revision:

I forbindelse med en plan for Vasby Graveområde skal bevarelsen af de geologiske interesser indtænkes. Dette indarbejdes i den kommende kommuneplan.

Til indarbejdelse i forslag til kommuneplan 2014 vedr. geologiske værdier:

Retningslinjer

- De udpegede enkeltlokaliteter skal gennem plejeplaner vedligeholdes og beskyttes mod ændringer, der vil forringe deres forsknings- og oplevelsesmæssige værdier.
- Der bør normalt ikke gives tilladelse til terrænreguleringer og større beplantninger, der vil medføre forringelse af mulighederne for at opfatte enkeltlokaliteter med geologisk interesse.
- Der bør normalt ikke gives tilladelse til at opføre bygninger og anlæg, der ikke er nødvendige for driften af landbrug, skovbrug eller fiskeri, hvis det vil skæmme eller sløre enkeltlokaliteter med geologisk interesse.
- bør der så vidt muligt som led i råstofgravningen og efterbehandlingen løbende efterlades og vedligeholdes geologiske profiler, så istidens dannelsesprocesser og lagserier kan studeres.

Kort

Retningslinjekort:

Geologiske enkeltlokaliteter

(temaer overføres fra KP 2010)

Redegørelse til afsnit om lavbundsområder

Mathilde 19/6

Mål

Det er Høje-Taastrup Kommunes mål

- at værdifulde geologiske lokaliteter skal bevares til brug for forskning og formidling, og
- at værdifulde geologiske profiler bliver tilgængelige for offentligheden.

Baggrund for retningslinjer

Hvad er værdierne?

De geologiske interesser knytter sig til områder og lokaliteter, som indeholder markante landskabsdannelse og terrænformer, og som viser den geologiske udviklingshistorie lige fra istiden og helt op til i dag.

For at skabe et overblik over geologiske bevaringsværdier i Danmark har Miljøministeriet i samarbejde med De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) udarbejdet et samlet kort over geologiske områder i Danmark af international, national eller regional værdi. Ingen af disse områder ligger i Høje-Taastrup Kommune.

Kommuneplanen udpeger på den baggrund ikke større sammenhængende områder af geologisk interesse i Høje-Taastrup Kommune og indeholder således ikke retningslinjer for geologiske interesseområder eller øvrige områder med geologiske værdier.

Der er derimod udpeget to enkeltlokaliteter af geologisk interesse. De geologiske lokaliteter omfatter graveprofiler i Hedeland og Kallerup Grusgrav. Udpegningen af de to lokaliteter er sket ud fra et overordnet ønske om at kunne studere undergrundens struktur. Udpegningen knytter sig ikke til en bestemt graveprofil i de to råstofgrave og ændres derfor i takt med råstofindvindingen.

Formålet med udpegningen er at sikre muligheden for at kunne opleve særlige terrænformer og geologisk dannelse samt undervise og forske i de geologiske processer. Dette kan ske ved at synliggøre og formidle elementer fra det oprindelige landskab. I Reerslev Grusgrav i Hedeland er opsat en informationstavle om undergrundens dannelse. Der er offentlig adgang til grusgraven. I Kallerup Grusgrav er der ikke adgang for offentligheden.

Hvad er værdierne sårbare overfor?

Graveprofilerne er især sårbare overfor tilgroning og sammenstyrtninger. Graveprofilerne kan vedligeholdes ved med få års mellemrum at grave 1-2 m af profilen. Graveprofilen holdes derved skarp, så man tydeligt kan se aflejringerne. Der sker ikke i dag en egentlig vedligeholdelse af graveprofilerne, da Reerslev Grusgrav og Kallerup Grusgrav begge er aktive.

Graveprofilerne i Hedeland og Kallerup Grusgrav er ikke sikret gennem Københavns Amts indvindingstilladelse eller efterbehandlingsplan. Dette vil eventuelt kunne ske i forbindelse med ny indvindingstilladelse eller en revision af efterbehandlingsplanen.

Hvordan tages hensyn til værdierne?

I Hedelandsområdet bør der så vidt muligt som led i råstofgravningen og efterbehandlingen løbende efterlades og vedligeholdes geologiske profiler, så istidens dannelsesprocesser og lagserier kan studeres.

I forbindelse med udarbejdelse af efterbehandlingsplaner for råstofgrave generelt bør både geologiske og naturmæssige forhold indgå i vurderingen af, hvordan efterbehandlingen skal foregå. Der kan ofte opnås både geologiske værdier og store naturværdier ved f.eks. at lade skrænter stå uden egentlig efterbehandling.

Lovgrundlag og overordnede planer

Planloven, kap. 11, Kommuneplanlægning

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi jf. § 11a, stk. 1, nr. 17

Statens interesser i kommuneplanlægningen

Landskaber med særlige karakteristiske geologiske formationer, der illustrerer landets geologiske udvikling og processer, har stor betydning for oplevelsen og forståelsen af det danske landskabs dannelse. De karakteristiske geologiske formationer har også stor betydning for forskning, undervisning og sammenhæng til befolkningens natur- og landskabsforståelse og skal sikres ved kommunens retningslinjer.

Staten ønsker, at landskaber og kystlandskaber med forskellige geologiske formationer og særlig geologisk værdi, herunder deres indbyrdes overgange og sammenhænge, sikres.

Kilder

Lovgivning:

- "Lov om planlægning", lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009 (Planloven)

Overordnede planer:

- "Fingerplan 2013 - Landsplandirektiv for hovedstadsområdet planlægning", Miljøministeriet 2013
- Oversigt over de statslige interesser i kommuneplanlægningen, Miljøministeriet 2011
- "Regional udviklingsplan", Region Hovedstaden 2012

Andet:

- "Regionplan 2005 for Hovedstadsregionen", HUR 2005
- "Apropos: Geologi i kommuneplanlægningen for det åbne land", Miljøministeriet 2009